

JÄRNVÄGSPLAN

Hamnbanan Göteborg, dubbelspår Eriksberg - Pölsebo

Samrådsredogörelse

Projektnummer: 108 793

2015-05-15

Trafikverket

Postadress: Trafikverket, 405 33 Göteborg

E-post: trafikverket@trafikverket.se

Telefon: 0771-921 921

Dokumenttitel: Hamnbanan Göteborg, dubbelspår Eriksberg - Pölsebo, Samrådsredogörelse

Författare: Karin Hasselborn Wenner, Sweco

Dokumentdatum: 2015-05-15

Ärendenummer: TRV 2015/11187

Projektledare: Eva Andersson, Trafikverket

Uppdragsledare: Karl Holmström, Sweco

Biträdande uppdragsledare: Lina Magnusson, Sweco

Innehåll

Sammanfattning	5
Samrådsrets	6
Samråd.....	7
Samråd med Länsstyrelsen i Västra Götalands län och Miljöförvaltningen	7
Samråd med Göteborgs Stad.....	7
Samråd med ledningsägare.....	9
Samråd med fastighetsbolag	9
Samråd med övriga berörda myndigheter och organisationer	13
Samråd med allmänheten	17

Sammanfattning

I samrådsredogörelsen sammanställs och sammanfattas hur samrådet bedrivits, vilka synpunkter som kommit in från enskilda, myndigheter och organisationer samt var yttrandena, minnesanteckningar och protokoll från samrådet finns i sin helhet. I samrådsredogörelsen kommenterar Trafikverket de inkomna synpunkterna.

Samråd gäller utbyggnad till dubbelspår mellan Eriksberg och Pölsebo. Delsträckan innebär utbyggnad av nytt dubbelspår i ny sträckning norr om nuvarande spår. Utbyggnaden sträcker sig från Eriksberg i öster, genom Bratteråsberget och Krokängsberget till Pölsebo i väster, där den ansluter till befintliga spår i höjd med Ivarsbergsmotet. Utbyggnaden sker på en sträcka av cirka 1900 meter, genom delvis tät stadsbebyggelse, varav cirka 1100 meter går i berg- eller betongtunnel. Öster om tunneln anläggs tråg och stödkonstruktioner för att ta upp höjdskillnader mot omgivningen. Väster om tunneln byggs minst 4 meter höga tråg för att öka säkerheten och minska bullret för kringboende, dessutom minskar det markintrånget. Området kring tunnelmynningen ges en stadsmässig karaktär. Den befintliga järnvägen rivs och vid Pölsebo kommer även den befintliga bangården att tas bort i samband med utbyggnaden, men nya anslutningar kommer att skapas till de befintliga industrispåren mot Skarvik och Rya.

Samråd har hållits i skede Järnvägsplan samrådshandling. Tidigare samråd har hållits i skede Förstudie och Järnvägsutredning.

Samråd med myndigheter och fastighetsägare har pågått under hela Järnvägsplanens projekttid april 2013 - april 2015. Samråd i form av informationsutställning och informationsmöte hölls för allmänheten i mars 2014.

Samtliga inkomna synpunkter och yttranden samt upprättade minnesanteckningar och protokoll finns diarieförda på Trafikverket under diarienummer TRV 2014/6717, TRV 2014/6719, TRV 2014/8436, TRV 2014/84350, TRV 2015/5216. I denna samrådsredogörelse har synpunkter tagits med som inkommit senast 2015-04-16.

Inom projektet har en Barnkonsekvensanalys tagits fram. I arbetet har barn och ungdomar från Bräckeskolan, Taubeskolan samt Donnergymnasiet deltagit. Även pedagoger från Bräckeskolan och fem förskolor, Biskopsgatan, Prebendegatan, Tindra-Eriksberg, Trondheimsgatan och Astris gata har deltagit. I arbetet har enkäter, kartor, gåturer samt samtal genomförts. Frågorna berörde färd sätt, målpunkter, skolväg, farliga och trevliga platser på fritiden, hur en bra park ser ut samt hur skola och förskola använder området i sin pedagogiska verksamhet. Synpunkter därifrån redovisas inte i denna samrådsredogörelse utan i "108793-04-041-003 Barnkonsekvensanalys, daterad 2015-02-12".

Samrådsrets

Då projektet antas medföra betydande miljöpåverkan har en utökad samrådsrets används i samrådsprocessen. Följande parter har ingått i samrådsretsen:

Bräckeskolan

Eriksberg samfällighetsförening

Eriksbergs IF

Familjebostäder i Göteborg AB

Fastighets AB Balder

Fortifikationsverket

Göteborgs Stad (Stadsbyggnadskontoret, Trafikkontoret, Fastighetskontoret, Park- och Naturförvaltningen, Miljöförvaltningen, Kretslopp och Vatten, Göteborg Energi, GothNet, Göteborg Hamn)

Göteborgsregionens Ryaverks AB (Gryaab)

JM

Länsstyrelsen i Västra Götalands län

Kollektivtrafikmyndigheten (Västra Götalandsregionen)

Pölsebo Småstugeförening

RetReal 2 Göteborg AB

Räddningstjänsten Storgöteborg

Skärgårdens ByggTeknik AB (SBTAB)

Sjöfartsverket

Skanova

Stena fastigheter AB

Swedegas

Taubeskolan

Västtrafik

Älvstranden Utveckling AB

Samråd

Samråd med Länsstyrelsen i Västra Götalands län och Miljöförvaltningen

Möten har hållits med Länsstyrelsen i Västra Götalands län och Miljöförvaltningen i Göteborg vid ett flertal träffar med olika fokusområden.

- 130617. Inledande samråd med Länsstyrelsen och Miljöförvaltningen där projektet presenterades översiktligt. Förslag på miljömatris med avgränsningar diskuterades.
- 131115. Avstämning av projektläget genomfördes. Miljöaspekter såsom naturvärden, artskydd, kulturmiljö, förorenade områden, buller, vibrationer och stomljud gicks igenom. Det var även en tidig information kring hur projektet tänker hantera vattenverksamheten.
- 131121. Samråd med Miljöförvaltningen angående förorenade områden, buller, vibrationer, stomljud, naturvärden och artskydd samt kulturmiljöfrågor.
- 131218. Diskussion kring vattenverksamheten i projektet, senaste informationen kring buller, vibrationer, stomljud, förorenad mark samt avgränsningar och konsekvensbedömningar i MKB.
- 140217. Information kring masshantering, förorenad mark, buller med ekvivalentnivåer, komfortvibrationer och stomljud.
- 140401. Samråd kring elektromagnetiska fält, luftföroreningar, barnkonsekvensanalys samt masshantering.
- 140328. Samråd med Länsstyrelsen kring skydd och säkerhet.
- 140623. Genomgång av preliminär MKB inför granskningen.

I samband med leverans av preliminär miljökonsekvensbeskrivning har Länsstyrelsen i Västra Götalands län framfört synpunkter som har inarbetats i den slutgiltiga miljökonsekvensbeskrivningen.

Samråd med Göteborgs Stad

Stormöten har hållits med berörda förvaltningar inom Göteborgs Stad vid sex tillfällen (130115, 130419, 131002, 131126, 140204, 140603), på vissa möten har även ledningsägare och/eller Länsstyrelsen deltagit. Mötena har främst varit till för att sprida samlad information från Trafikverket till Göteborgs Stads förvaltningar och bolag, förslag har diskuterats, men inga direkta synpunkter har framkommit på dessa möten.

Detaljplanemöten

Möten gällande nya detaljplaner för Säterigatan och Krokängsparken har hållits med Stadsbyggnadskontoret, Fastighetskontoret och Park- och Naturförvaltningen. Vid några av dem har även Trafikkontoret, Idrott och Föreningsförvaltningen och/eller Lantmäteriet deltagit. Mötesserien inleddes i september 2013 och har hållits minst en gång i månaden vid cirka 30 tillfällen. Syftet med mötesserien har varit att åstadkomma ett bra samarbete mellan Göteborgs Stad och Trafikverket då arbetet med detaljplaner och järnvägsplaner behöver gå hand i hand.

På mötena har avstämningar gjorts för att få respektive tidplan att komplettera varandra. Diskussioner har även förts gällande utseende vid tunnelmynningar och

möjlighet att bygga på/i närheten av tunneln. Även fotbollsplanens framtida placering, till exempel avseende tillgänglighet, samt projektets påverkan på Krokängsparken är frågor som diskuterats. Diskussioner har även förts angående ägande och förvaltning. I gruppen har man även rapporterat om samråd och avtal.

På möten rörande detaljplanen för Säterigatan har frågan om en eventuell fortsättning av dubbelspåret österut kommit upp. Infrastrukturens kapacitetskrav gällande Hamnbanan uppfylls genom de planerade utbyggnaderna på delarna Kville bangård, Eriksberg – Pölsebo, samt Pölsebo – Skandiahammen. Ingen ytterligare utbyggnad finns planerad inom nuvarande Nationell Plan för 2014-2025.

Diskussioner har förts angående placering av insatsficka vid östra tunnelmynningen. Trafikverket har i samråd med Räddningstjänsten placerat ut en ficka i anslutning till Östra Eriksbergsgatan. Staden har redovisat att en eventuell gång- och cykelbana längs dess norra sida som kan komma i konflikt med nämnda insatsficka. Fortsatta diskussioner förs för att få fram en acceptabel lösning.

Park- och Naturförvaltningen (Ponf)

Möten och platsbesök har hållits med Ponf vid sex tillfällen (140116, 140220, 140313, 140627, 140910, 141030).

På mötena har Trafikverket och Ponf gemensamt kommit fram till vilka träd och växter som bör få extra skydd och hur detta ska gå till. Man har även diskuterat vilka skyddsåtgärder som på individnivå kan genomföras och lämplig placering för dessa.

Trafikkontoret

Separata möten har hållits med Trafikkontoret vid fem tillfällen (130531, 140226, 140613, 140626, 150409).

På mötet har diskussioner bland annat rört byggtiden, till exempel påverkan på befintligt gatunät under byggtiden, t vilka gator, gång- och cykelbanor som ska vara tillgängliga under hela byggtiden, var omledning är lämpligt, samt var byggvägar kan anläggas.

Man har även diskuterat krav på nya/ombyggda gator, ramper, gång- och cykelvägar avseende bredder, lutningar med mera.

Idrott och Föreningsförvaltningen (IOFF)

Önskan om samråd med IOFF och Stadsdelsförvaltningen Lundby mailades till PONF 150116 och avsåg befintlig fotbollsplans avstängning under byggtid. IOFF svarade att de kommer att erbjuda skolor som använder planen idag möjlighet att hyra andra planer och såg inte något behov av ett separat möte.

Samråd med ledningsägare

Möten har hållits angående hela sträckan Eriksberg – Skandiahallen med ledningsägare vid fem tillfällen (131106, 140114, 140205, 140527, 140528). På mötena har följande bolag varit representerade i varierande omfattning: Kretslopp och Vatten, Gryaab, Göteborg Energi, GothNet, Swedegas, och Skanova.

Dessutom har ett antal teknikmöten har hållits med olika ledningsägare enligt nedan:

- Kretslopp och Vatten 131008, 140128, 140219, 140527, 140612, 140929, 150203, 150305
- Göteborg Energi 140922, 140924, 141002
- GothNet 141003
- Skanova 141007
- Swedegas 140415
- GRYAAB 150130

Stormötena har varit av informationskaraktär och inga synpunkter har framförts.

På teknikmötena har tekniska lösningar för berörda ledningar diskuterats, till exempel utformning på ledningsomläggning, avstängningstider och byggordning. Även gränser för ägandeförhållanden och ersättningsmodeller har diskuterats. Vissa besked har även lämnats av ledningsägarna via mail.

Samråd med fastighetsbolag

Fastighets AB Balder

Möten har hållits med Balder vid tre tillfällen (140630, 141014, 150212). På mötena har påverkan av fastigheten under byggtid, men även efter färdigställandet diskuterats.

Under byggtiden behöver Trafikverket tillfälligt ianspråkta yta för byggväg på Balders fastighet (Sannegården 25:1). På ytan finns idag både en uppställningsyta och cirka 60 stycken parkeringsplatser. Balder har vid mötena påtalat att nuvarande hyresgäst har ett behov av både uppställningsyta och parkeringsplatser i närheten av byggnaden, vilket måste beaktas under byggtiden. Trafikverket har meddelat att det blir omöjligt att tillgodose så många platser på fastigheten under byggtiden, men undersöker möjligheterna till parkering och uppställningsyta i närområdet.

På en grönya inom fastigheten kommer ett teknikhus att placeras, vilket gör att Trafikverket kommer att ianspråkta en del yta med äganderätt. Balder hade inget att invända mot detta.

Familjebostäder i Göteborg AB

Möten har hållits med Familjebostäder vid två tillfällen (140625, 141209).

Familjebostäder har tillsammans med Älvstranden Utveckling AB en gemensamhetsanläggning (Sannegården ga:38) med parkeringsplatser.

Familjebostäders önskan är att provisoriska parkeringsplatser kan anordnas i närheten som ersättning för de platser som tillfälligt måste ianspråkta under byggtiden.

Gemensamhetsanläggningen drivs dock av Älvstranden, så Familjebostäder har ingen

insyn i hur många av deras kunder som kan vara berörda. Trafikverket undersöker möjlighet till alternativa platser.

JM AB

Samråd har hållits med JM vid ett tillfälle (150205). På mötet diskuterades möjlighet till provisorisk väg på JMs fastighet (Sannegården 7:5) under byggtid. JM hade ingenting att invända mot detta, så länge vägen kunde få plats mellan planerad bullervall och planerade bostadshus. När bygget startar kommer en framtida bostadsrättsförening att äga marken. Trafikverket har senare valt att inte gå vidare med detta förslag.

RetReal 2 Göteborg AB

Samråd har hållits per telefon vid ett tillfälle (150505). Där informerade RetReal om att en slänt tillfälligt behöver ianspråktagas med nyttjanderätt under byggtid i samband med att förtärkningsåtgärder ska göras på Kolhamnsgatan. En skiss över omfattningen skickades även över via mail.

Skärgårdens ByggTeknik AB (SBTAB)

Samråd har hållits med SBTAB vid två tillfällen (141216, 150219). På Göteborgs Stads fastighet Sannegården 26:1, där SBTAB (Ek För SBT 1 Properties enligt fastighetsregistret) är tomträttsinnehavare behöver Trafikverket tillgång till ytor med tillfällig nyttjanderätt för att anlägga infiltrationsbrunnar under byggtid. SBTAB har ansett att samråden sker sent, men Trafikverket har påpekat att det först är i detta skede som detta behov framkommit. SBTAB skulle snarast vilja påbörja byggnation av bostäder på aktuell tomt. Trafikverket påpekade att området kommer att ha rejäla störningar under byggtid på grund av mängden transporter och närhet till byggarbetsplats och att det därför kan vara bättre att vänta med byggnation tills efter dubbelspåret är färdigbyggt. En förutsättning för byggnation är dessutom laga kraftvunnen detaljplan. Samråden kommer att fortsätta både mellan SBTAB och Göteborgs Stad, samt mellan SBTAB och Trafikverket.

Stena Fastigheter AB

Samråd har hållits med Stena vid tre tillfällen (130618, 130827, 150212). På mötet redovisade Trafikverket att en del mark behöver ianspråktagas på deras fastighet Sannegården 22:19 tillfälligt under byggtid, främst för ledningsomläggningar och infiltrationsbrunnar.

Stena kände stor oro kring ökat dagvattenflöde med tanke på tunnelns höga läge i förhållande till fastigheterna. Trafikverket påpekade att tunneln inte ska och inte får påverka dagvattenflödet.

Stena Fastigheter AB har en privat förskola (Tindra) med 5 avdelningar som hyresgäst. Förskolan har ingen lekplats inom fastigheten utan hyr en lekplats av Göteborg Stad på deras mark. Lekplatsen måste även den ianspråktagas med tillfälligt nyttjande under byggtid för ledningsomläggningar och infiltrationsbrunnar. Trafikverket undrade om en lekplats skulle kunna anordnas på Stena fastigheters mark som ersättning, men Stena Fastigheter AB trodde att den var olämplig. Trafikverket kommer att se över alternativa lösningar och ha fortsatta samråd med Stena Fastigheter AB.

Efter det senaste mötet skickade Stena Fastigheter ett yttrande (daterat 150408). I yttrandet togs nedanstående synpunkter upp.

- Hamnbanan kommer att gå i tunnel närmare än 25 meter från husfasaderna på fastigheterna Sannegården 15:15 och 22:19. Den befintliga bostadsbebyggelsen ligger alltså närmare än det generella rådet om ett minsta avstånd om 30 meter mellan järnväg och bostäder. Hamnbanan kommer att trafikeras av transporter med farligt gods.

Trafikverkets kommentar: En riskutredning har gjorts i samband med framtagande av järnvägsplanen och MKB och den visar att utbyggnaden av Hamnbanan med tunnel och tråg ger en betydande riskminskning i förhållande till nuvarande sträckning och därmed en stor förbättring av säkerheten. Tunneln utgör ett kraftfullt skydd vid olycka på järnvägen.

- Tunnelbyggnaden förläggs så att överkanten på tunneln hamnar i nivå med Säterigatan, vilket innebär två-tre meter ovanför dagens marknivå på fotbollsplanen. Tunneln kommer att vara omkring 13 meter bred och innebära ett påtagligt inslag i stadsbilden och i boendemiljön för hyresgästerna på Fastigheterna. Tunneln kommer otvetydigt att utgöra ett intrång och olägenhet i de boendes hälsa och naturvärdena i fastigheternas omgivning. Risker är uppenbara att hyres- och studentlägenheternas attraktionskraft och därmed marknadsvärdet på Fastigheterna kommer att minska avsevärt med en järnvägstunnel i dess omedelbara närhet.

Trafikverkets kommentar: Ett omfattande gestaltungsarbete har gjorts i samband med framtagande av järnvägsplan och systemhandling. Ett gestaltungsprogram har tagits fram, där det visas hur området med den nya tunneln och den nya placeringen av fotbollsplanen kan gestaltas.

- Det förefaller högst tveksamt om förskoleverksamheten på Sannegården 15:5 (Tindra) kommer att kunna fortsätta bedrivas.

Trafikverkets kommentar: Enligt ovan nämnda riskanalys så är säkerheten tillräckligt god för förskoleverksamheten, eftersom tunneln utgör en skyddsbarriär mellan spår och närliggande bebyggelse. Ett arbete pågår för att hitta en acceptabel lösning rörande deras utegård under byggskedet.

- Stena påpekade även att Fastigheterna kommer att i hög grad påverkas redan under byggnadsskedet. Tunnelbyggnationen kommer bland annat att kräva omfattande schakt- och markberedningsarbeten i nära anslutning till Fastigheterna. Detta kommer att medföra inskränkningar i boendemöjligheterna för Stena Fastigheters hyresgäster och därmed minska boendevärdet. De önskar skriftligt besked om Trafikverkets bedömning av järnvägsbyggets påverkan på användningen av Fastigheterna och dess marknadsvärde.

Trafikverkets kommentar: Trafikverket bedömer i det här skedet inte att fastigheterna Sannegården 22:19, 15:4 och 15:5 kommer att påverkas, på så sätt att marknadsvärdet minskas, när Hamnbanan är utbyggd enligt föreslagen sträckning.

- Stena Fastigheter är även oroliga att det kommer att bildas en lågpunkt utmed fasaden på byggnaden (Sannegården 22:19) Det föreligger en klar risk att tunneln kommer skära av och stoppa avrinningsområdets flöde söderut och därmed förorsaka en fördämning och vattenproblem inom Sannegården 22:19. Trafikverket har i tidigare kontakter informerat Stena Fastigheter om att tunneln inte ska och inte får påverka dagvattenflödet. Det är angeläget för Stena Fastigheter att Trafikverket presenterar utredning som visar hur

omhändertagande av dagvattnet kommer att påverkas av tunneln och i förekommande fall hur risk för skada på Sannegården 22:19 kommer att elimineras.

Trafikverkets kommentar: Enligt Lag om omhändertagande av dagvatten (LOD) är alla fastighetsägare skyldiga att omhänderta allt det dagvatten som kan påverka intilliggande fastigheter, på egen mark. Samråd har skett med Länsstyrelsen vad beträffar dagvattenlösning och föreslagna lösningar för dagvatten finns i den miljökonsekvensbeskrivning som Länsstyrelsen har godkänt. Möte kommer att hållas med Stena Fastigheter där lösning för detta redovisas.

- De störningar som Hamnbanan och dess byggande kommer att orsaka är inte sådana som skäligen bör tålas. Stena Fastigheter förbehåller sig rätten till ersättning för det intrång - såsom minskat marknadsvärde, minskat boendevärde och eventuella skador - som Hamnbanans utförande och drift kommer att medföra på Fastigheterna.

Trafikverkets kommentar: Vad gäller störningar och tillfälligt nyttjande av delar av fastigheterna under byggtiden, ska Trafikverket ersätta den skada som uppkommer i enlighet med lagen om byggande av järnväg.

- Med hänsyn till det nämndaovanstående synpunkter ifrågasätter Stena Fastigheter om lokaliseringen av Hamnbanan uppfyller kraven i 2 kap. miljöbalken och huruvida tillräckliga hänsyn har tagits till enskilda intressen vid den intresseavvägning som ska ske enligt 1 kap. 3 § lagen om byggande av järnväg.

Trafikverkets kommentar: Lokaliseringen har studerats i Förstudie och Järnvägsutredning för Hamnbanan och Trafikverket har utifrån dessa beslutat den aktuella sträckningen. En noggrannare prövning görs vid järnvägsplanens fastställelseprövning.

Älvstranden Utveckling AB

Samråd har hållits med Älvstranden Utveckling AB vid fyra tillfällen (140228, 140624, 141010, 150126).

På de inledande mötena har Älvstranden haft synpunkt på att en järnvägstunnel med gällande profil även fortsättningsvis ger en önskad barriäreffekt, vilket förhindrar en utveckling av staden, både mellan Pölsebo och älven, samt mellan Krokängsparken/fotbollsplanen och älven. En koppling för gång- och cykel kommer att finnas, men med föreslagen höjd på Hamnbanan kommer en ny barriär att skapas. Hamnbanan bör därför läggas lägre för att få ut nyttan av en nedsänkt Hamnbana.

Trafikverket menar att det är möjligt att lägga Hamnbanan lägre, men bedömningen är att det är så tekniskt komplicerat och skulle påverka så många samhällsfunktioner långsiktigt negativt, att en ytterligare sänkning inte är planerad.

Under samråden har en höjning presenterats av fotbollsplanen ovanpå ny järnvägstunnel. Älvstranden har varit oroliga för barriäreffekten till följd av den planerade höjningen av fotbollsplanen. Trafikverket har tagit till sig synpunkten. Fotbollsplanen har flyttats söderut.

På det senaste mötet var fokus på de fastigheter som blir direkt berörda av ombyggnaden. Vid Sannegården 734:130 kommer en del mark behövas till serviceväg och teknikbyggnader och behöver ianspråkta med äganderätt, ytterligare ytor behövs under byggtid för etablering och upplag. Älvstranden hade vid mötet inga synpunkter på planförslaget.

På mötet diskuterades att några parkeringsplatser måste bort under byggtid tillhörande en gemensamhetsanläggning (Sannegården ga:38) som Älvstranden har tillsammans med Familjebostäder på Älvstrandens mark (Sannegården 734:130). Älvstranden skulle undersöka hur avtalen såg ut med hyresgästerna, men hade inga invändningar mot planförslaget.

Dessutom diskuterades behov av tillfälligt nyttjande på deras fastighet Sannegården 54:1. Älvstranden trodde att det var möjligt.

Samråd med övriga berörda myndigheter och organisationer

Bräckeskolan

Samråd har hållits med Bräckeskolan vid ett tillfälle (140918). Mötets fokus var främst att diskutera behovet av Krokängsplanen, fotbollsplan, under skoltid. Idag använder Bräckeskolan konstgräsplanen i Krokängsparken för sin skolidrott och man ser gärna att skolan även i byggskedet har en grönyta i närområdet som kan nyttjas, tills dess att Krokängsplanen åter kan användas. Trafikverket meddelade då att de har kommit överens med Göteborgs Stad att göra en grönyta i närheten tillgänglig för Bräckeskolans idrottsverksamhet.

Bräckeskolan påpekade även att en ny högstadieskola kommer att etableras i närområdet, Bräckeskolans tidigare elever i årskurs 7-9 kommer istället att börja där. Start för högstadieverksamheten är under 2015. Trafikverket tar med sig den nya förutsättningen i den fortsatta projekteringen.

Eriksbergs samfällighet

Samråd har hållits med Eriksbergs samfällighet vid ett tillfälle (140604). På mötet framkom vikten av att påverkan på områdets struktur och genomsikten från Säterigatan in i parken minimeras vid höjning av fotbollsplanen. Trafikverket har efter mötet beslutat att flytta planen söderut istället för att höja den, vilket minimerar både påverkan på området och genomsiktighet.

Eriksbergs samfällighet påpekade även att publikplatser till fotbollsplan som idag kan ske från både parken och befintlig parkeringsyta söder om behövs även efter ombyggnaden. Trafikverket har beaktat synpunkten i den fortsatta projekteringen.

Göteborgs Hamn

Samråd har hållits med driftbolag vid Göteborgs Hamn och deras driftbolag, Green Cargo, BB Rail med flera vid två tillfällen (131001, 131126).

Göteborgs Hamn hade önskemål om utdragsspår vid Ivarsbergsmotet, på kommunens mark. Trafikverket påpekade att detta ligger utanför Trafikverkets uppdrag och dialog får istället ske mellan Göteborgs Hamn och Göteborgs Stad.

Samråd har dessutom hållits med Göteborgs Hamn, vid ett tillfälle (141124).

På mötet påpekade Göteborgs Hamn återigen att funktionen som utdragsspåret i de östra delarna av Skandiabangården har idag behövs även om Hamnbanan blir dubbelspårig. Ett önskemål är även att spåren bör förlängas så att de kan hantera 750 meter långa tåg. Trafikverket menade att beställningen till Projektet Hamnbanan innebär dubbelspår delsträckan Eriksberg – Skandiahamnen. Önskemål om utdragsspår bör integreras i övrig planering av kommande spår/bangårdar och övrigt industrispårsbehov på Göteborgs Stads mark. Detta arbete leds av Trafikverket Samhälle.

Göteborg Hamn påpekade även att det är viktigt att tågen till Skarvikshamnen och i framtiden även till Ryahamnen säkerställs även när Hamnbanan blir dubbelspårig. Trafikverket svarade att på Hamnbanan kommer möjligheten att, även i framtiden, köra tåg till Ryaspåret och Skarvikspåret. Växeln med tillbehör kommer att ingå i Hamnbanan och ägare kommer vara Trafikverket, men spåret i övrigt är industrispår med annan ägare.

Kollektivtrafikmyndigheten (Västra Götalandsregionen)

I Västra Götaland är det Västra Götalandsregionen som är kollektivtrafikmyndighet. Inbjudan att delta i samrådsprocessen har skickats från Trafikverket 2015-04-15. 2015-04-22 inkom svar att de inte önskar separat samråd då det är Västtrafiks ansvar.

Pölsegårds Småstugeförening

Samråd har hållits med Pölsegårds Småstugeförening vid ett tillfälle (140317). På mötet ställdes ett antal frågor som Trafikverket besvarade, men inga direkta synpunkter framkom på mötet.

Räddningstjänsten

Möten har hållits med Räddningstjänsten vid sju tillfällen (130829, 130917, 131008, 131115, 131219, 141111, 150407). På de fem första mötena kom ett antal synpunkter fram:

- Uppställningsplatser måste finnas vid tunnelpåslagen/vid eller i trågen samt vid insatspunkter, 500 m² är standard.
- Funktion för att få fram brandvatten vid angreppspunkterna måste finnas.
- Insatspunkten på mitten av tunneln ska anpassas så att det går att trycksätta entrén med hjälp av fläktar.
- Utrustning ska kunna tas ner till tunnelmynningarna.
- Någon form av system kommer att behövas för att ta hand om släckvatten vid en eventuell insats.
- Projektet ska ta höjd för analoga system i tunneln. Rakel (RADioKOMMunikation för Effektiv Ledning) är ett mobilsystem för säkerhetsorganisationerna och Räddningstjänsten i Sverige. Rakel har en läckande kabel som man skulle kunna använda för att koppla på analoga system.

Synpunkterna som diskuterats på mötena har inarbetats i den underlagsrapport "Underlag för beslut: Insats & utrymning – Godstunnel" som Sweco tagit fram åt

Trafikverket. Rapporten har godkänts av räddningstjänsten i remissvar. Synpunkter har även inarbetats i den riskanalys som tagits fram av Sweco åt Trafikverket.

På det sjätte mötet diskuterades främst de förändrade förutsättningarna för insats vid lågpunkten då den ändrat läge. Olika förslag redovisades och Räddningstjänsten föredrog ett alternativ med insats via skyddad insatshiss och trappa öster om Säterigatan, vid fotbollsplanen, enligt principlösning på närliggande liknande anläggning. Detta alternativ har sedan Trafikverket arbetat vidare med.

Räddningstjänsten önskar vattenåtkomst via brandpost vid alla insatsvägar. Denna synpunkt är inarbetat i järnvägsplanens planbeskrivning.

På det senaste mötet redovisade Trafikverket en reviderad lösning för insatsyta vid tunnelmynningarna i öster och väster, samt en genomgång av de lösningar som tidigare studerats gällande insatsväg vid Säterigatan. Där redovisades även ett nytt förslag där insats sker genom en insatsbyggnad öster om Säterigatan med trappa och hiss ner till järnvägstunneln. Räddningstjänsten accepterade den nya lösningen, men vill närmare studera detaljutformningen av den, vilket får ske i nästa skede. På mötet redovisades även en alternativ insatsväg vid Säterigatan genom en körbar bergtunnel genom Bratteråsberget med lutning upp till 12 %. Räddningstjänsten ansåg att även en sådan lösning skulle kunna vara acceptabel. Räddningstjänsten angav även ett krav avseende installationer för automatisk jordning vid insatsvägarna, med tydlig visning om strömmen är påslagen eller inte. Trafikverket integrerar detta krav i den fortsatta projekteringen.

Sjöfartsverket

Samråd har hållits med Sjöfartsverket vid två tillfällen (140409, 140520).

Sjöfartsverket blir indirekt berörda då deras anläggning "Rosenhill Seamans center" planeras som tillfällig fotbollsplan under den del av byggtiden (cirka tre år), då befintlig fotbollsplan "Krokängsplan" kommer att vara uppschaktad för byggande av betongtunnel.

För att kommunen ska kunna godkänna Rosenhill som ersättningsplan krävs en viss ombyggnad av anläggningen. Möten har hållits för att diskutera omfattning på ombyggnaden. Till exempel utökas antalet parkeringsplatser och befintliga fotbollsplaner får konstgräs för att klara den ökade användningen.

Förutom ovanstående möten som var av samrådskaraktär har dessutom ett antal projekteringsmöten hållits gällande ombyggnaden av Rosenhill. Dessa möten har dock inte varit en del i samrådet för Hamnbanan. Inga synpunkter på Hamnbanans anläggning har framkommit på mötena.

Taubeskolan

Samråd har hållits med Taubeskolan vid ett tillfälle (140317).

På mötet ställdes ett antal frågor som Trafikverket besvarade, men inga direkta synpunkter framkom på mötet, förutom begäran att befintlig gång- och cykelbro över järnväg och väg behålls. Trafikverket följer detta genom att bron (ombyggd) flyttas 150 meter västerut.

Västtrafik

Samråd har hållits med Västtrafik vid två tillfällen (140414, 150409).

På mötet presenterade Trafikverket två förslag till alternativ trafikering under byggtid, dels att Säterigatan inklusive busshållplats Danaplatsen stängs av och dels att busstrafik leds om öster om befintlig sträckning i ett körfält medan övrig trafik leds om. Västtrafik föredrog alternativet med busstrafiken kvar på Säterigatan med ett körfält. Trafikverket har tagit hänsyn till önskemålet och arbetat vidare med det alternativet.

På mötet diskuterades även provisoriskt läge för hållplats Pölsebo. Västtrafik menade att det är okej att flytta hållplatsen något, men att hållplatslägena i vardera riktningen inte får säras på och att hållplatsen ska dimensioneras enligt permanent utförande om den är tillfällig längre tid än cirka två veckor. Trafikverket har tagit hänsyn till det i den fortsatta projekteringen.

Samråd med allmänheten

En informationsutställning fanns uppsatt i Eriksbergs fotbollsklubbs lokaler vid Krokängsplan under 4 dagar (140305, 140306, 140307, 140309), dessutom hölls ett informationsmöte 140418 i Älvrummet.

Inför informationsutställningen så skickades en inbjudan ut till cirka 5600 hushåll och 740 verksamheter i området. Dessutom annonserades det i Göteborgs-Posten (se Figur 1) både inför utställningen (140303) och mötet (140313). Informationsmaterial lades också ut på hemsidan. Allmänheten hade sedan möjlighet att komma med synpunkter via ett vykort som togs fram till informationsutställningen. Cirka 220 personer deltog på informationsutställningen och 15 personer deltog på informationsmötet.

TRAFIKVERKET

Inbjudan till informationsutställning om Hamnbanan, delsträckan Eriksberg-Pölsebo

Vi arbetar nu med att ta fram en järnvägsplan för Hamnbanan, delsträckan Eriksberg-Pölsebo. Som en del i arbetet bjuder vi in till en informationsutställning. Välkommen!

Tid: Utställningen är öppen och bemannad under följande dagar:

- onsdagen den 5 mars kl. 16-19
- torsdagen den 6 mars kl. 16-19
- fredagen den 7 mars kl. 11-15
- söndagen den 9 mars kl. 11-15

Plats: Eriksberg IF's klubbstuga vid fotbollsplanen, Säterigatan 15.

Anmälan: På grund av säkerhetsföreskrifter och lokalens storlek är antalet platser begränsade. Du anmäler dig via ett formulär som du hittar på projektets hemsida: www.trafikverket.se/hamnbanan

Innehåll: På informationsutställningen kan du ta del av kartor, bilder och få information om projektet. Delar av materialet finns tillgängligt på projektets hemsida: www.trafikverket.se/hamnbanan

Synpunkter: Vi vill ha dina synpunkter skriftligt till Trafikverket, Ärendemottagningen, Region Väst, Box 810, 781 28 Borlänge eller via e-post till goteborg@trafikverket.se senast den 24 mars 2014. Märk synpunkterna med TRV 2014/8436.

Mer information: Eva Andersson, projektledare, telefon 010-123 15 04, eva.b.andersson@trafikverket.se

Trafikverket ansvarar för statliga vägar och järnvägar samt långsiktig planering av det samlade transportsystemet.

www.trafikverket.se

TRAFIKVERKET

Inbjudan till samråd om Hamnbanan, delsträckan Eriksberg-Pölsebo

Vi arbetar nu med järnvägsplan och miljökonsekvensbeskrivning för Hamnbanan, delsträckan Eriksberg-Pölsebo. Därför bjuder vi in till samrådsmöte. Välkommen!

Tid och plats: Tisdagen den 18 mars 2014 kl. 17.30-20.00 i Älvrummet, Göteborg.

Innehåll: Vi informerar om den planerade ombyggnaden av Hamnbanan, dess utformning och miljökonsekvenser samt om den formella handläggningen av järnvägsplanen. Delar av materialet finns tillgängligt på projektets hemsida: www.trafikverket.se/hamnbanan

Synpunkter: Vi vill ha dina synpunkter under mötet eller skriftligt till Trafikverket, Ärendemottagningen, Region Väst, Box 810, 781 28 Borlänge eller via e-post till goteborg@trafikverket.se senast den 28 mars 2014. Märk synpunkterna med TRV 2014/8436.

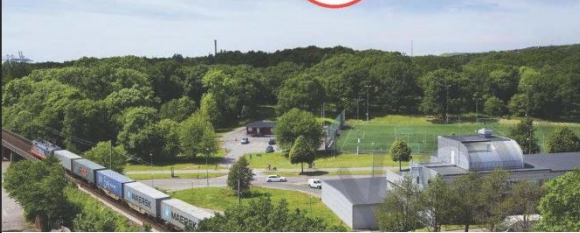
Mer information: Eva Andersson, projektledare, telefon 010-123 15 04, eva.b.andersson@trafikverket.se eller Terese Löfgren, delprojektledare telefon 010-124 20 70, terese.lofgren@trafikverket.se

Trafikverket ansvarar för statliga vägar och järnvägar samt långsiktig planering av det samlade transportsystemet.

www.trafikverket.se

Figur 1 Annonser till informationsutställningen och informationsmötet i mars 2014.

En liknande informationsutställning hölls även under våren 2015. 3 dagar (150325, 150326, 150327) i Eriksbergs fotbollsklubbs lokaler, samt en dag (150329) i Taubeskolans matsal. Även inför denna informationsutställning skickades en inbjudan ut till cirka 5600 hushåll och 740 verksamheter i området och annons sattes in i Göteborgs-Posten (se inför utställningen (140303)). Informationsmaterialet för samrådet lades ut på hemsidan. Allmänheten hade även denna gång möjlighet att komma med synpunkter via vykort. Cirka 200 personer deltog på informationsutställningen.

Inbjudan till informationsutställning om Hamnbanan, delsträckan Eriksberg-Pölsebo

Vi arbetar nu med att ta fram en järnvägsplan för Hamnbanan, delsträckan Eriksberg-Pölsebo. Som en del i arbetet bjuder vi in till en informationsutställning. Välkommen!

Tid och plats: Utställningen är öppen och bemannad under följande dagar i Eriksberg IF's klubbstuga, Säterigatan 15.

- onsdagen den 25 mars kl. 16-19
- torsdagen den 26 mars kl. 16-19
- fredagen den 27 mars kl. 11-14

Söndag 29 mars flyttar vi utställningen till Taubeskolans matsal, Astris gata 5. Utställningen är öppen och bemannad kl. 11-14.

Innehåll: På informationsutställningen kan du ta del av kartor, bilder och få information om projektet. Delar av materialet finns tillgängligt på projektets hemsida: www.trafikverket.se/hamnbanan

Synpunkter: Vi vill ha dina synpunkter skriftligt till Trafikverket, Ärendemottagningen, Region Väst, Box 810, 781 28 Borlänge eller via e-post till goteborg@trafikverket.se
Märk synpunkterna med TRV 2015/5216.

Mer information: Eva Andersson, projektledare, eva.b.andersson@trafikverket.se

Trafikverket ansvarar för statliga vägar och järnvägar samt långsiktig planering av det samlade transportsystemet.

www.trafikverket.se

Figur 2 Annons till informationsutställningen i mars 2015.

Cirka 75 synpunkter har kommit in från allmänheten, dels via de vykort som delades ut vid informationsutställningarna, dels via diarietörda mail och telefonsamtal.

Alla skriftliga synpunkter har diarietörts på Trafikverket via dessa diarienummer: TRV 2014/6717, TRV 2014/6719, TRV 2014/8436, TRV 2014/84350, TRV2015/5216.

Nedan följer en översiktlig sammanställning av synpunkterna.

Lokaliseringen av Hamnbanan

Det har framkommit synpunkter om att Hamnbanan är lokaliserad allt för nära bebyggelsen på Norra Älvstranden. Förslag på annan lokalisering som framkommit är längre norrut.

Trafikverkets kommentar: Dessa synpunkter hanteras inte i järnvägsplanerna, då Hamnbanans linjesträckning, beslutades redan 2008 i ett tidigare skede av planeringsprocessen (förstudie). Beslut togs gemensamt av Göteborgs stad, Länsstyrelsen i Västra Götaland, Västra Götalandsregionen och Trafikverket (dåvarande Banverket).

Buller, vibrationer och utsläpp

Flera personer har uttryckt farhågor om att befintliga fastigheter kan komma att få sämre miljö än idag till följd av utbyggnaden av Hamnbanan. Framförallt är man orolig för ökat buller och ökade vibrationer som en konsekvens av ökad trafikering på banan. De har uttryckts farhågor om att de äldre bostäderna norr om Hamnbanan påverkas särskilt negativt.

Trafikverkets kommentar: Tunnelns sträckning bestäms av både gestaltungsmissiga, tekniska och ekonomiska skäl. Vid järnvägsutbyggnaden kommer åtgärder att göras för att buller- och vibrationsnivåerna inte ska vara sämre än i dag och klara gällande gränsvärden.

Det har framkommit flera förslag om att tunneln bör förlängas västerut för att därigenom minimera störningarna i så hög utsträckning som möjligt.

Trafikverkets kommentar: Enligt förslaget kommer tunnelmynningen vara i höjd med befintlig gångbro vid Londongatan. Väster om tunneln kommer järnvägen att gå i ett öppet tråg som kommer vara både buller- och riskreducerande. Järnvägen behöver komma upp i nivå till sina befintliga spår innan Västra Eriksbergsbron. Det gör att om tråget istället fortsatt som tunnel med tak så hade den skapat en hög barriär mellan områdena.

Det har även uttryckts oro för att tunneln ska ta bort utsikten och att solinsläppet till fastigheterna norr om tunneln i Pölsebo ska minska.

Trafikverkets kommentar: Om tunneln skulle kortas skulle bullernivåerna bli för höga utan åtgärder, även tillgängligheten mellan områdena norr och söder om järnvägen skulle bli sämre.

Det har även framkommit förslag att tunneln ska förlängas österut, på grund av problem med buller och vibrationer redan idag.

Trafikverkets kommentar: Den sträckan som refereras till finns inte med i Nationell plan för transportinfrastrukturen. De personer som redan idag störs av buller och vibrationer hänvisar projektet er till Trafikverkets bullerprojekt. För mer information, besök webbsidan: <http://www.trafikverket.se/Privat/Miljo-och-halsa/Halsa/Buller-och-vibrationer/Stors-du-av-buller-fran-trafiken/>

En fråga har uppkommit hur koncentrationer av dieslavgaser i tunnelöppningarna ska hanteras.

Trafikverkets kommentar: En utredning har gjorts avseende luftmiljö som visar att den nya Hamnbanan kommer att leda till marginellt högre luftföroreningshalter, som inte påverkar möjligheten att uppnå miljömålet Frisk luft eller MKN. Konsekvenserna bedöms totalt sett som små.

Byggskede

Det har uttryckts farhågor om att sprängningar i samband med bygget av Hamnbanan kan påverka omkringliggande bebyggelse negativt. Någon har även undrat om närliggande hus kommer att besiktigas före och efter byggnation.

Trafikverkets kommentar: Projektet kommer att förhålla sig till de riktlinjer som finns avseende buller och vibrationer i byggskede. Besiktningar kommer att ske av fastigheter i närheten av byggplatsen inför, under och efter byggnation för att bedöma vilka som eventuellt kan bli påverkade.

Hur träden i Krokängsparken kommer att påverkas av byggnationen är en fråga som framkommit.

Trafikverkets kommentar: Projektet samarbetar ihop med Göteborgs Stads Park- och Naturförvaltning och gör ett åtgärdsprogram för Krokängsparken och Bratteråsberget. Programmet hanterar åtgärder för träden innan, under och efter bygget.

En person boendes nära fotbollsplanen är orolig för vibrationer under byggtid och undrar om man kan få ersättning om de vibrationerna blir höga.

Trafikverkets kommentar: Vibrationer kommer att följas upp under byggskedet. En riskanalys kommer att tas fram som pekar ut vilka fastigheter som är känsliga för vibrationer och maximalt tillåtna vibrationsnivåer kommer att anges. Hur störningen av buller och vibrationer för närboende kan minimeras och hanteras kommer bland annat att diskuteras i samråd med fastighetsägare, entreprenör och tillsynsmyndigheten där förslag på olika åtgärder kan vägas mot varandra.

Säkerhet och olyckor

Synpunkter har förts fram om att säkerheten för oskyddade trafikanter måste beaktas. En synpunkt som uttryckts är att barn som ska till och från Taubeskolan och Färjenäsparkens lekplats behöver skyddas, antingen genom att tråget förlängs eller genom att den befintliga gång- och cykelbron som korsar Hamnbanan vid Pölsebo bangård finns kvar.

Trafikverkets kommentar: Projektet prioriterar säkerheten och tråget har efter samrådsperioden förlängts västerut och kompletterats med en skyddsvall mot Taubeskolan. Dessutom har gång- och cykelbro vid Londongatan flyttats cirka 150 meter västerut för att skapa ytterligare en trafiksäker överfart.

Synpunkter har även inkommit avseende den nya gång- och cykelbrons placering.

Trafikverkets kommentar: Placeringen har tagits fram i samråd med Göteborgs Stads Trafikkontor, som bedömt att den föreslagna utformningen ger god tillgänglighet, funktion och trafiksäkerhet.

En person undrar hur ska släckvatten hanteras vid olyckor?

Trafikverkets kommentar: Projektet planerar att använda tunneln som fördröjningsmagasin för släckvatten. Vid olyckor tar därefter Räddningstjänstens rutiner vid.

Fotbollsplanen

Flera personer har haft synpunkter på fotbollsplanens framtida gestaltning. Det har lyfts fram att ytan under fotbollsplanen bör användas till någon verksamhet (såsom café eller parkeringsgarage) och att fotbollsplanens utformning ska vara öppen och inbjudande.

Trafikverkets kommentar: Efter att det öppna huset våren 2014 har fotbollsplanen flyttats och kommer nu i sin framtida placering att ligga något söder om befintlig fotbollsplan, men i ungefär samma höjdläge, verksamhet under fotbollsplanen är därför inte längre möjlig. Däremot är gestaltningen mycket viktig och har fått stor plats vid framtagande av det nya järnvägsplaneförslaget.

En person ansåg att en lämplig provisorisk fotbollsplan kan vara Sjöfartsverkets fotbollsplan Rosenhill eller konstgräsplanen Sällefjordsplan.

Trafikverkets kommentar: Kontakt pågår med Sjöfartsverket och nu pågår planering för att rusta upp fotbollsplanen vid Rosenhill för att kunna använda den som ersättningsplan under byggtid.

En person önskade fler parkeringsplatser när fotbollsplanen byggs om.

Trafikverkets kommentar: Antalet parkeringsplatser kommer att vara intakt.

En person var rädd för höga ljudnivåer i samband med uthyrning av klubblokalen till fester.

Trafikverkets kommentar: Då den nya Hamnbanan skapar höjning av marknivån (en vall) mellan placeringen av nya klubblokalen och de närmsta fastigheterna norr om fotbollsplanen, bör höga ljudnivåer inte vara något problem.

Krokängsparken

En synpunkt har kommit in angående att parken idag är dåligt upplyst, att papperskorgar saknas och att gräset inte klipps. Ett önskemål finns att i samband med ombyggnaden ordna bättre belysning till exempel på berg och i träd, öka antalet hundrastgårdar och picknickbord.

Trafikverkets kommentar: Det är Göteborgs Stad som ansvarar för parken och dess framtida utformning. Trafikverket har dock tagit fram ett gestaltungsprogram i samband med järnvägsplanen som bland annat visar på hur området kan utvecklas efter Hamnbanans ombyggnad. Gestaltungsprogrammets utformning har diskuterats med Göteborgs Stad och bildar ett underlag i deras arbete med detaljplaner.

Sammankoppling av stadsdelarna

Ett önskemål har inkommit till att bättre binda ihop områdena norr och söder om järnvägen, till exempel genom överdäckning längre västerut.

Trafikverkets kommentar: Förbindelse mellan områden norr respektive söder om Hamnbanan säkerställs genom de passager som planeras. Överdäckning av järnvägen väster om den planerade tunnelmynningen är tekniskt möjlig men kommer till följd av konstruktionens höjd bidra till att det skapas en mycket påtaglig barriär mellan områden norr respektive söder om Hamnbanan.

Kollektivtrafik

Synpunkter om att kollektivtrafikens framkomlighet behöver tillgodoses har framkommit. Att busshållplatsen i Pölsebo bör vara kvar med fortsatt god tillgänglighet är en sådan synpunkt. Det har även förekommit en synpunkt om att Hamnbanan även bör trafikeras med persontrafiktåg.

Trafikverkets kommentar: Projektet har för avsikt att behålla hållplatsen på ungefär samma ställe, ramper och trappor över tunneln anpassas för detta. Under byggtid kan dock vissa omledningar krävas, även om målsättningen är att störa befintliga gator och kollektivtrafikstråk så lite som möjligt. Då Hamnbanan endast är planerad för godstrafik kommer inte persontåg att vara möjliga på banan.

Karin Hasselborn Wenner,
ansvarig järnvägplan

TRAFIKVERKET

Trafikverket, 405 33 Göteborg. Besöksadress: Kruthusgatan 17.
Telefon: 0771-921 921, Texttelefon: 010-123 50 00

www.trafikverket.se